

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«Основи наукових досліджень»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність **275– Транспортні технології (за видами)**
Освітня програма **«Транспортні технології»**
Рік навчання 3, семестр 5
Форма навчання **денна**
Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор дисципліни

Леміш Наталія Олександрівна, кандидат історичних наук.,
доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Контактна інформація
лектора (e-mail)

natalem@ukr.net

Сторінка дисципліни на
moodle.nati.org.ua

<http://moodle.nati.org.ua/course/view.php?id=723>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни – навчити здобувачів освіти ефективно та професійно виражати свої думки та ідеї в письмовій формі, оволодівати навичками наукового аргументування, дотримання академічних стандартів та правил цитування, щоб підвищити якість їхніх академічних текстів та досліджень, підготувати до продуктивної роботи в університетському середовищі та подальшій професійній діяльності.

Завдання вивчення дисципліни:

- оволодіння навичками структурування та оформлення наукових текстів.
- розвиток навичок критичного аналізу та інтерпретації інформації з різних джерел.
- навчання коректному цитуванню та посиланням на джерела.
- вивчення академічних стандартів оформлення.
- розробка навичок письмової аргументації та точного вираження ідей.
- практика написання наукових есе, дослідницьких робіт та інших академічних текстів.
- засвоєння етичних аспектів академічного письма, включаючи уникнення плагіату та дотримання правил академічної доброчесності.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки:

дисципліни, що передують:

- «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

дисципліни, що забезпечуються: Підготовка і захист кваліфікаційної роботи, обов'язкові освітні компоненти, де передбачено курсову роботу.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми «Транспортні технології» спеціальності 275–Транспортні технології (за видами).

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі

системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.

Загальні компетентності (ЗК):

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.;
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- Здатність розробляти та управляти проектами;
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Програмні результати навчання (ПРН):

- Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортних технологій;
- Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні;
- Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Годин и (лекції/ лабора торні, практи чні, семінар ські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюва ння
1 семестр				
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Академічне письмо як один із різновидів наукового (академічного) спілкування	2/0	Знати понятійно-категоріальний апарат, завдання та методологію дисципліни «Основи наукових досліджень». Розуміти основні поняття та підходи до академічного письма як складової наукового спілкування. Усвідомлювати етичні аспекти академічного письма, включаючи уникнення плагіату та дотримання правил академічної доброчесності.	Опрацювання першоджерел, написання конспектів. Виконання самостійної роботи.	5 балів

<p>Тема 2. Науковий стиль: основні ознаки та специфічні мовні засоби</p>	2/2	<p>Розуміти основні характеристики наукового стилю, включаючи об'єктивність, точність, чіткість та логічність виразу. Розвивати навички використання специфічних мовних засобів наукового стилю, включаючи термінологію, технічну лексику, та формалізовані конструкції.</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів. Виконання самостійної роботи.</p>	5 балів
<p>Тема 3. Загальна характеристика видів академічного письма. Структурно-композиційна організація академічного тексту. Алгоритм написання різних видів наукових текстів</p> <p>Модульний контроль № 1</p>	4/4	<p>Розрізнити різні форми академічного письма, такі як наукові статті, дослідницькі роботи, курсові роботи, рецензії тощо, та розуміти їхню специфіку та мету.</p>	<p>Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.</p>	5 балів
Змістовий модуль 2				
<p>Тема 4. Методи дослідження та збору інформації для академічного письма. Робота з джерелами інформації</p>	2/2	<p>Володіти навичками ефективного пошуку і оцінки інформації в різних джерелах, включаючи наукові статті, книги, електронні ресурси, бази даних тощо. Критично оцінювати надійність та авторитетність джерел, що використовуються в академічних текстах. Усвідомлювати етичні аспекти академічної роботи з джерелами, включаючи уникнення плагіату та дотримання правил академічної доброчесності.</p>	<p>Опрацювання першоджерел, на-писання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.</p>	5 балів

Тема 5. Оформлення бібліографічного опису джерел. Цитування та посилання в академічних текстах: правила та стандарти	2/4	Вміти створювати точні та відповідно до стандартів бібліографічні описи джерел, такі як книги, статті, веб-ресурси тощо; вставляти цитати в текст академічних робіт та формувати їх відповідно до вимог стилю. Розуміти важливість уникнення плагіату шляхом правильного цитування та посилань, дотримуючись етичних норм академічного письма.	Опрацювання першоджерел, написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи.	5 балів
Тема 6. Презентація та оприлюднення, збереження та захист результатів академічного письма Модульний контроль № 2	2/4	Володіти навичками візуалізації результатів академічного письма. Знати основні засоби запобігання та протидії академічному плагіату, програмні продукти, спрямовані на виявлення плагіату.	Написання доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, підготовка словника термінів. Виконання самостійної роботи.	5 балів
Усього за семестр				70
Екзамен				30
Усього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **Академічне письмо** : навч. посібник / уклад.: С. К. Ревуцька, В. М. Зінченко. Електрон. текст. дані. Кривий Ріг, 2019. 130 с. Режим доступу: <https://bit.ly/3cYZdLJ> (дата звернення: 15.11.2021), вільний. Назва з екрана.
2. **Академічне письмо: 20 порад щодо написання академічних текстів та представлення результатів дослідження** : презентація / Віктор Дроздов ; Ізмаїльський державний гуманітарний університет. [2019]. 22 слайди. Режим доступу: <https://bit.ly/3rX3V5w> (дата звернення: 10.12.2021), вільний. Назва з екрана.
3. **Відкритий доступ до наукових цитувань** : практ. посіб. / С. Назаровець, Т. Борисова. Київ : ДНТБ України, 2019. 33 с. Режим доступу: <https://openscience.in.ua/open-citations.html>. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.2553994/> (дата звернення: 15.11.2021), вільний. – Назва з екрана.
4. **Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності** / упоряд.: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв ; Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. – Електрон. текст. дані. 2019. 41 с. Режим доступу: <https://bit.ly/3o1yp3C> – з вебсайту AcademIQ.
5. ДСТУ 8302:2015. БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. (Інформація та документація). – З внесеними поправками.
6. ДСТУ 1.5:2015. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів. [Чинний від 2017-02-01]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 61 с. (Національна стандартизація).
7. ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. [Чинний від 2017-07-01]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. (Інформація та документація).
8. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).

9. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 "Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання".
10. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок. URL: <https://drive.google.com/file/d/1roxPq5DXt498-3mpcgcrMEgHHIUlw-s8/view>
11. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах [Електронний ресурс] : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/18681/5/Academ_4_12_red1-2.pdf